

років психологічного вивчення курсантів зафіксували постійну позитивну динаміку різних видів агресивності в дівчат-курсантів унаслідок впливу поліцейської субкультури на особистість в процесі професійного становлення. Одночасно відзначено, що робота в підрозділах поліції підвищує рівень самооцінки жінок, стимулює їх подальшу професіоналізацію, надає досить широкі можливості для самореалізації.

Світовий досвід свідчить, що ширше залучення жінок до роботи в органах правопорядку є ключем до істотного скорочення насилля зі сторони цих органів по відношенню до громадян. Як відмічає О. Захарова, правоохоронець-чоловік часто бачить свою роботу як «владний контроль», у той час як жінка – як «громадську службу» (public service) [3].

На наше переконання, Україна на правильному шляху в питанні розвитку та забезпечення гендерної рівності в усіх сферах суспільного життя. При цьому слід пам'ятати, аби досягнути поставленої мети та вивести країну на новий рівень не достатньо досконалої ідеї, потрібно починати плідну працю з реформування власного мислення. Змінюйте своє сприйняття, не стійте на місці, еволюціонуйте в тандемі з часом, тільки в такому випадку нам вдасться досягнути абсолютної гармонії та справедливої рівності в нашому молодому та прогресивному суспільстві.

Список використаних джерел

1. Смірнова О. М. Забезпечення гендерної рівності у діяльності органів внутрішніх справ України. *Вісник Національного університету оборони України*. 2014. Вип. 3. С. 321–325.
2. Левченко К. Б., Мартиненко О. А. Жінки в органах внутрішніх справ. Київ, 2008. 42 с.
3. «Жінка у формі»: гендер в контексті реформи органів правопорядку. URL: <http://atomprofspilka.info/news/17890> (дата звернення: 07.11.2020).

Прокопович Сергій Віталійович
викладач кафедри тактичної підготовки
навчально-наукового інституту №3
Національної академії внутрішніх справ
Тимошук Олег Віталійович
курсант 1-го курсу ННІ № 2 НАВС

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСОБИСТОЇ БЕЗПЕКИ ПОЛІЦЕЙСЬКОГО ПІД ЧАС ОХОРОНИ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ, КОНТАКТУВАННІ З ГРОМАДЯНАМИ ТА ЗАТРИМАННІ ОЗБРОЄНИХ ЗЛОЧИНЦІВ.

Актуальність теми. Докорінні якісні зміни під час реформування органів внутрішніх справ, створення сучасної Національної поліції України висувають нові вимоги до підготовки та виховання працівників поліції. Перманентне реформування правоохоронних органів України, що широко

висвітлюється і демонструється суспільству, накладає підвищену відповідальність на поліцію в цілому і на кожного поліцейського зокрема. У сфері забезпечення публічного порядку і громадської безпеки вдосконалюється і поновлюється нормативна база, завдяки науково-методичній і організаційно-управлінській роботі керівного апарату Національної поліції України, Міністерства внутрішніх справ України, а також інструкторській допомозі поліцейських сил інших країн регулярно доповнюються і з'являються нові методики і тактичні принципи роботи поліцейських в різних ситуаціях повсякденної діяльності правоохоронних органів.

Водночас найбільш проблемною все ще залишаються втрати серед особового складу при виконанні службових обов'язків. Однією з основних причин є особиста недбалість поліцейських та низький рівень забезпечення їх особистої безпеки. Результати розслідування обставин більшості надзвичайних подій свідчать про суттєві прорахунки в організації навчання, а також про недисциплінованість, самовпевненість і нехтування заходами особистої безпеки. На часі зробити висновки про те, що недостатність знань, умінь і практичних навичок у співробітників поліції також позначається і на ефективності охорони публічної безпеки і боротьбі зі злочинністю.

Також, одним із викликів суспільству сьогодення стають інфекційні захворювання, поширення яких досягли рівня пандемії згідно з рішенням Всесвітньої організації охорони здоров'я (туберкульоз, COVID - 19), тому є необхідним звернути особливу увагу на дотримання санітарно-гігієнічних та протиепідемічних заходів безпеки в умовах контактування з громадянами при виконанні різних видів службово-бойової діяльності.

Особливості забезпечення особистої безпеки працівників поліції під час несення служби

Безпека працівника поліції значною мірою визначається правильністю вибору тактики реагування на конкретну ситуацію. Вибір оптимальної для конкретної події тактики поведінки працівника поліції залежить від:

- Місця події;
- Знання оперативної обстановки;
- Пори року, часу доби;
- Присутності сторонніх осіб;
- Статі й віку порушника, його психофізичного розвитку та стану здоров'я;
- Чисельності наряду поліції, практичного досвіду роботи членів наряду;
- Наявності екіпірування, озброєння, засобів зв'язку тощо.

Кожен поліцейський, незалежно від посади і сфери правоохоронної діяльності повинен знати, усвідомлювати і дотримуватися правил безпечної поведінки:

- Правильна поведінка – це в першу чергу правильна оцінка ситуації;

- Здорова недовіра до правопорушника завжди краща від легковажної довірливості.
- При виникненні сумнівів в оцінці ситуації слід віддати перевагу розрахунку на гірше і продумати свої дії наперед.
- У незрозумілих ситуаціях ніколи не діяти лише власними силами, помірковані живуть довше.

Схеми дій правопорушників, які нападають на працівників поліції які чинять їм опір, дозволяють сформулювати деякі загальні правила поведінки працівників поліції, дотримання яких усуватиме умови, що сприяють правопорушнику здійснювати напад, виключають його можливість чи в крайньому разі ускладнюють.

Поліцейські повинні перебувати на місці події (особливо у зв'язку з повідомленням про вчинення злочину) відповідно озброєними і екіпірованими. Постійно пам'ятати і в жодному випадку не нехтувати правилами особистої та громадської безпеки. **В особистій безпеці НЕМАЄ неважливих дрібниць.** Для ефективного реагування необхідно бути фізично і психологічно готовими до найнесподіванішого розвитку подій. Поліцейський повинен не підходити надто близько до правопорушника, і завжди залишати відстань достатню для того, щоб встигну ти зреагувати на спробу раптового удару. В жодному випадку не дозволяти сторонній особі, а тим більше порушнику, знаходитися позаду себе.

При здійсненні будь яких поліцейських заходів потрібно неухильно дотримуватися тактичної концепції «контакт/прикриття», розподілити обов'язки під час дій удвох (утрьох). Визначити завчасно, що буде робити кожен при контакті з правопорушником, обов'язково передбачити страхування один одного від можливого нападу. Спостерігати за правопорушником, з яким працюють, навіть тоді, коли читають документ, що засвідчує його особу, складають рапорт чи протокол. Тримати себе в готовності відбити його напад.

Важливою вимогою є не тримати в зоні досяжності для правопорушника предмети, які він може використати для нападу на працівника поліції. Ця вимога стосується не лише працівників патрульної поліції чи поліцейських, що здійснюють певні заходи на місці події, але й співробітників, що працюють в адміністративних приміщеннях територіальних органів поліції. Наприклад, слідчому необхідно звернути увагу на речі, що знаходяться в його кабінеті, на поверхні робочого столу, тощо.

Кожен поліцейський повинен твердо знати порядок застосування зброї та спеціальних засобів і впевнено користуватися ними в передбачених законом випадках. Відомі випадки, коли працівники поліції піддавалися збройному нападу і отримували поранення зі своєї власної табельної зброї або зброї свого напарника, якою заволодів правопорушник.

При здійсненні патрулювання необхідно бути максимально зібраним. Неприпустимо, щоб несення служби на добре відомому посту чи маршруті патрулювання перетворилося у звичайну рутинну дію, що викликає притуплення пильності й породжує хибне почуття безпеки. В такому разі загроза життю та здоров'ю працівника поліції суттєво зростає. Не слід, також, недооцінювати підтримку постійного радіозв'язку з черговим. Регулярне повідомлення про своє місцезнаходження та обстановку на маршруті необхідне для оперативної підтримки та надання допомоги в разі ускладнення ситуації.

Використовуючи тактичну перевагу концепції «контакт/прикриття» необхідно підстраховувати кожну свою дію за допомогою напарника. Ніколи не повертатись до підозрілої особи спиною, не нахилитись поруч з нею, не дозволяти оточувати себе сторонніми громадянами. Необхідно враховувати можливість застосування сили з його боку або те, що можуть втрутитися особи, які, на перший погляд, не причетні до правопорушення або події.

Підсумовуючи дану тезу необхідно зазначити, що будь-які дії працівника поліції обмежені вимогами законів, нормами особистої безпеки та здорового глузду, і повинні бути не тільки правильними, але й ефективними. Дії ж особи, яка дозволила собі переступити межі Закону і бажає уникнути відповідного покарання за свої вчинки, можуть не мати меж взагалі. Тому, обираючи тактику здійснення поліцейських заходів, необхідно враховувати кожний з цих чинників.

Список використаних джерел:

1. Закон України від 02.07.2015 року № 580-VIII «Про Національну поліцію» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>
2. Бадьора С.М., Коломієць О.В., Свинаренко О.М. Охорона праці та особиста безпека працівників органів внутрішніх справ. Навчальний посібник. НАВС, Київ. 2014. – 296 с.
3. Каверін О.В., Красіков О.М., Гузенко Є.В., Ліщук Б.В. Тактико-спеціальна підготовка. Посібник. НАВС, Київ. 2014. – 153 с.
4. Жук В.О., Любар М.Г., Курко М.Н., Колоколов А.О., Гаврилюк М.І, Борисенко Р.А., Чернишов В.Ю., Лівінський С.Ц., Ткаченко О.Д., Бутов С.Є, Запорожанов О.В. Забезпечення особистої безпеки працівників міліції під час затримання озброєнних злочинців. Методичні рекомендації. МВС. Київ. 2004. – 40 с.